

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 1
Tammikuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
pub. 81 54.

29:s vuosik. 1924.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Uudeksi vuodeksi.

Hänen nimensä on: Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen isä, Rauhan ruhtinas. (Jes. 9: 5.)

Kuka on Hän, jolla on tällaisia nimiä? Kuka Hän on, Hän, josta on ennustettu, että Hänen nimensä pakanatkin panevat toivonsa! Tunnetko te. Häntä, Suomen kuuromykät, jonka kunnialla koko maa kerran täytetään?!

Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen isä, Rauhan ruhtinas, niin profeetta Jesaja sanoo. Eikö ne ole ihania nimiä, suuria nimiä — ja kuitenkin ne ovat vain tomun lapsen heikko yritys koettaa kutsua nimeltä Häntä, jonka taivaat ja taivasten taivaat ovat ja kaikki, mikä siinä on.

Onko Jumala sinulle, Suomen kuuromykkä, ihmeellinen Jumala, onko Hän sinun neuvonantajasi, onko Hän osoittautunut sinulle väkeväksi Jumalaksi, onko Hän sinun ijankaikkinen isäsi, onko Hän sinun rauhan ruhtinaasi — tai ovatko nämä Jumalan nimet sinulle kauniita, mutta kuolleita sanoja?

Oletko joskus pysähtynyt elämän suurien kysymyksen eteen ja kysynyt: Mikä minä olen, mikä on ihmiselämän tarkoitus, mikä on ijäisyys? Oletko ajatellut nämä ajatukset loppuun asti, siksi kunnes et enää ole jaksanut, siksi kunnes kaikki on aivankuin vajonnut jalkojesi alla? Jos niin olet tehnyt, niin uskon, että olet tavannut Jumalan, elävän Jumalan. Ja eiköhän tuo sana: ihmeellinen ole ollut ainoa sana, jonka olet voinut sanoa, kun tuolla avaruudessa olet nähnyt Hänet, joka on, joka oli ja joka on tuleva. Hänen nimensä on ihmeellinen, sillä Hän on kaiken alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen, elämän ja kuoleman Herra ja sanattomienkien rukouksiesi kuulija. Eikö Hän ole ihmeellinen Jumala!

Hänen nimensä on Neuvonantaja. Tarvitsemme melkein joka hetki neuvoja. Mutta ajatelkaamme nyt vaan sitä kaikkein tärkeintä neuvoa, jota tarvitsemme, tuota neuvoa elämän tiestä. Kuka muu kuin Hän, joka itse on elämä, voi neuvoa meille

tien tästä elämästä tuohon toiseen elämään? Jumala on meille tien neuvoja, Hän vie oikealle tielle, Hän näyttää meille tien päämäärän ja Hän johdattaa askel askeleelta.

Hänen nimensä on: Väkevä Jumala. Siis kaikki-voipa Jumala, kaikkitietävä, kaikkinäkevä, kaikki-kuuleva Jumala meillä on. Eikö meidän kelpaa kun meillä on sellainen Jumala, joka on läsnä juuri silloin kun me tarvitsemme Häntä, joka voi auttaa silloinkin, kun kaikki muu apu on mahdoton! Väkevä Jumala, jonka paljaat sanat ohjaavat ihmis-sydämiä kuin vesipuroja ja jonka näkymätöntä läsnäoloa suuret ihmisjoukot yht'aikaa voivat saada kokea. Eikö ole hyvä, Suomen kuuromykkä, kun meillä on väkevä Jumala? Mutta jos tätä väkevää Jumalaa joskus pelkäsimme, niin tulee meidän muistaa tuota Hänen nimeään: Ijankaikkinen isä. Hän on isä, joka lapsiansa ymmärtää. Hän on väkevä, mutta Hän tietää, että me olemme heikkoja lapsia. Lähestymmekö ijankaikkista isäämme niinkuin lapsi lähestyy isäänsä? Jos emme sitä tee, niin saamme olla taivaallista isää vailla, mutta jos sen teemme, niin saamme kokea, minkälainen Hänen isänrakkautensa on.

Hänen nimensä on: Rauhan ruhtinas. Tiedätkö, Suomen kuuromykkä, mikä on Jumalan rauha? Se käy yli kaiken ymmärryksen. Jos Jumala on sinulle kaikki muu, ihmeellinen, neuvonantaja, väkevä Jumala, ijankaikkinen isä, mutta ei vielä rauhan ruhtinas, niin sinulta vielä puuttuu paljon. Jumalan rauha, jota tuhannet ja taas tuhannet ovat etsineet ja löytäneet, emme voi siitä paljoakaan sanoa, mutta voimme rukoilla sitä ja vastaus rukouksiimme kuuluu: „Rauhan minä annan teille, minun rauhani minä annan teille.“

Emme voi oppia tuntemaan Jumalaa yhdellä kertaa. Emme voi yhdellä kertaa kokea kaikkea sitä, mitä Hänen nimiinsä sisältyy, mutta jos elämme Hänessä, niin Hän kirkastuu meille enemmän ja enemmän päivä päivältä ja hetki hetkeltä, siksi kunnes kerran taivaassa saamme nähdä Hänet sellaisena kuin Hän on.

Helena Luoma. †

Lehtemme viime numerossa kerroimme rouva Helena Luoman täyttäneen 70 vuotta. Emme silloin aavistaneet, että jo tässä seuraavassa numerossa saisimme kertoa Suomen kuuromykille, että Helena Luoman sydän on lakannut sykkimästä. Hiljaa ja rauhallisesti nukkui hän kuoleman uneen tyttärensä luona Sippolan pappilassa tammik. 10 p:nä. Rovasti Luoma ja rouvansa matkustivat Sippolaan jouluksi ainoan lapsensa luokse. Siellä rouva Helena sairastui ja sulki silmänsä ainiaaksi rakkaiten omaistensa ympäröimänä. Kaivaten muistelevat monet sadat kuuromykät oppilaat rakkaan opettajansa poismenoa ja siunaavat hänen muistoansa.

Helena Luoman hautajaiset pidettiin Jyväskylässä tammik. 18 p:nä. Paljon vainajan tuttavii ja ystäviä oli kokoontunut hänen kotiinsa kl. 11 a.p. Siellä laulettiin virsiä ja rovasti Luoma kertoi vieraille vainajan elämästä ja hänen viimeisistä ajoistaan. Kotoa vietiin vainajan arkku kaupungin kirkkoon, joka pian tuli täyteen väkeä. Kirkossa olivat kaikki J:kylän k.m. koulun oppilaat, paljon vanhempia k.m. ja vainajan ent. oppilaita sekä muita ystäviä. Kuoro lauloi, 6 pappia oli alttarilla ja ruumiin siunasi lehtori V. Peltonen, pitämällä kauniin puheen. Arkulle laskettiin kovin paljon seppeleitä. Niitä laskivat vainajan omaiset, J:kylän k.m. koulun opettajat, oppilaat, Helena Luoman perustaman „Heffatan“ koulun ent. oppilaat (V. Ritalan kautta), „Heffata“ k.m, yhdistys (Kaarlo Ritalan kautta), useimmat k.m. koulujemme opettajakunnat, Suomen K.m. Liitto (past. H. Nybergin kautta), k.m. koulun palveluskunta y. m., y. m. Opettaja Arvi Koskinen piti pitkän ja kauniin puheen, joka tulkitaan kuuromykille viittomilla. Hän laski opettajatoverien seppeleen ja ilmoitti, että J:kylän k.m. koulun opettajat ovat päättäneet perustaa Helena Luoman nimeä kantavan rahaston, jonka varojen käyttämisestä vatedes tarkemmin määrätään. Turun k.m. koulun opettajat ilmoittivat panevansa myös rahaa siihen rahastoon. Kirkosta vietiin arkku hautausmaalle. Siellä se laskettiin maan multaain Laina tyttärensä rinnalle lepäämään.

Surujuhla vainajan muistoksi pidettiin J:kylän k.m. koulun oppilaille ja vanhoille k.m.:lle sunnuntaina 20 p. tammik. koulun huoneustossa. Kuuromykkiä oli siinä läsnä toista sataa. Rovasti Luoma piti puheen, samoin puhuivat kuuromykille past. H. Nyberg ja johtajat Maria Kahelin. He kertoivat Helena Luomasta kuuromykille, jotka hartaina ja kyynelsilmin katselivat puheira. Kaikille tarjottiin kahvia leipineen.

Helena Luoma.

(In memoriam.)

Kun illan varjot tummeni
sa vaiuit lepoon.
Jo mainen taival taantuvi
ja suru lohdoton
se haihtuu pois
kuin ollut ois
ei sitä milloinkaan.

Nyt ikuisuuden aamukoi
luo sulle loistettaan
ja tiesi uuden purppuroi
se riemun hohteellaan.
Oi ihanaa,
kun äiti saa
laps' armaat nähdä taas.

Sa annoit uhrin ylevän,
kun vaati isänmaa,
nyt luona Uhrin Ylimmän
sun riemus palajaa.
Nyt ikuisuus
on mittapuus,
autuutes ainainen.

Irene Mendelin.

Julia Stadius
80 vuotias

Tammik. 11 p:nä täytti 80 vuotta kuuromykkin lämminsydäminen auttaja, valtioneuvoksetar Julia Stadius. Hän on Helsingissä paljon toiminut kuuromykkäin hyväksi olemalla monia vuosia Helsingin k.m. yhdistyksen ja Suomen k.m. Liiton sihteeri. Hän on ollut molempain noitten yhdistysten perustajien joukossa. Monet vuodet hän myös toimitti ruotsinkielistä kuuromykkäin lehteä sekä joululehteä. Ja vieläkin hän kirjoittaa ruotsinkielellä kuuromykille kauniita kertomuksia. Kuuro-

mykkäin kokouksissa hän ei enää jaksa käydä, mutta kotonaan hän ajattelee ja muistelee paljon kuuromykkiä ja toivoo heidän parastaan. Toivotamme rouva Stadiukselle rauhallista, Jumalan siunaamaa elämän iltaa.

Santeri Seppälä

50 vuotias

Turun k.m. koulun opettaja *Santeri Seppälä* täytti viime jouluk. 2 p:nä 50 v. Hän on syntynyt Pohjanmaalla Laihialla, pääsi Jyväskylän seminaarista v. 1900 oli sen jälkeen kansakoulunopettajana Savonlinnassa, Uudellakirkolla ja Oulussa. Hra Seppälä tutustui k.m. opetukseen Oulussa ja valmistui sikäläisessä k.m. koulussa opettajaksi. Oltuaan jotakuuta vuosia opettajana Oulun k.m. koulussa siirtyi hän Turkuun, jonka k.m. koulussa hän nyt työskentelee. — Hra Seppälä on ahkera kirjemies. Koulutyönsä ohella on hän lukenut ja opiskellut paljon sekä suorittellut eräitä yliopistollisia tutkintojakin. Hän on myös julkaissut painosta tutkimustensa tuloksia. Onpa hän joskus lähettänyt kirjoituksia K. m. lehteen ja joululehteenkin. Hän toimii nykyään Suomen Aisti-viikkokoulujen opettajainliiton puheenjohtajana. Toivotamme hyvää jatkoa opettaja Seppälän elämäntyölle.

Kertomus Tampereen

Kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta v. 1898—1923.

Yhdistyksen vuosikertomusten, pöytäkirjain y.m. nojalla kirjoitti *H. Nyberg*.

Tampere on maamme suurin tehdaskaupunki. Kun matkustaja lähenee kaupunkia milä puolelta tahansa, niin huomaa hän jo kaukaa monien tehtaitten savupiippujen kohoavan korkealle ilmaan. Päästyään sen kadulle havaitsee tulleen todella tehdaskaupunkiin. Tuon tuostakin näkee edessään mahtavan, monikerhaisen rakennuksen, jonka sisältä kuuluu raskaitten koneitten katkeamaton käynti. Määräaikoina päivästä yltävät tehtaitten höyrypilvit miltei yhtaikaa soimaan, ilmoittaen työ- ja ruokailuajkojen alkamista tai päätymistä. Silloin avatuista, raskaista porteista kulkee ulos tai sisään virtanaan väkeä, miehiä, naisia, nuoria, vanhoja, terveennäköisiä, tai kalpeita, kuintuneita. — Kansaa kaikenlaisista maan eri ääritä on kulkeutunut Tampereelle etsimään työtä ja ansiota suurten tehdasten työsaaleissa. Työläislaumojen keskuudessa liikkuu ja toimii verrattain suuri joukko kuuromykkiäkin. He ovat koettaneet löytää tehdasliikkeitten palveluksessa sopivaa tointa. Tavallisesti ovat he siinä onnistuneetkin. Tampereella asuvat kuuromykät ovat yleensä olleet taloudellisesti verrattain hyvin toimeentulevaa väkeä. Tämä seikka on vaikuttanut onnellisesti heidän henkiseen ja siiveelliseen tilaansaakin.

Mutta kuuromykkäin olot noin 25 vuotta sitten tämän vilkasliikkeisen tehdaskaupungin keskuudessa eivät olleet kovinkaan kehuttavat. Oma, yksinäistä, henkisesti

köyhää elämäänsä he siellä elivät täysaististen kanssa ihmistensä unohtamina, jopa suureksi osaksi toinen toistaan tietämättöminä. Ainainen raadanta arkisissa töissään elätkensä hankkimiseksi, — siinä heidän elämänsä ainoa sisältö ja päämäärä. Ei mitään henkisesti herättävää ja virkistävää harrastusta heillä ollut. Ei mitään, mikä olisi antanut sisältöä heidän elämälleen tahi kehittänyt heidän ajatuksiaan ja jalostanut heidän tunteitaan. Jokainen koetti yksin kantaa kohtaavat kärsimykset ja vaikeudet, ihmisten säälimättömän tylyyden sekä kestävä taistelun olemassaolon puolesta. Ne, jotka aikoinaan olivat käyneet koulua, olivat vaarassa unohtaa vähäiset tietonsa ja taitonsa. Ehkäpä moni heikko luonne sortui paheittenkin tielle ja juoppouteen. Kun ei mitään parempaa ja jalostavampaa huvitusta ollut tarjona, niin etsi lohdutusta yksinäisyyteensä huonoissa seuroissa. Ei kukaan kuuleva ihminen heistä välittänyt eikä osannut seurustella heidän kanssaan. Eikä kuuromykkäin omassakaan piirissä ollut sellaista, joka olisi kyennyt nousemaan kohtalotoveriansa henkiseksi johtajaksi. Ainoita valopilkuja heidän elämässään olivat muutama kuuromykkäin opettajain, varsinkin pastori Nordman-vainajain käynnit, jolloin paikkakunnan kuuromykät koottiin yhteisiin hartaushetkiin. Silloin saatiin edes pieni murunen »elämän leipää», opetusta, neuvoa, kehoitusta, valistusta. Niillä eväillä saattoi taas elää pitkät ajat.

Kuuromykkäin henkistä elämää noina aikoina kuvaa esim. se seikka, että v. 1896 perustetulla »Kuuromykkäin Lehdellä» oli mainittuna vuonna Tampereella ainoastaan 5 tilaajaa ja seuraavana vuonna 12. Kuuromykkiä asui Tampereella v. 1897 ainakin 27 kappaletta.

Uusi, henkisesti valoisampi aika oli koittava Tampereen kuuromykkien. Täälläkin oli matkustavilta kuuromykkiltä saatu tietää, että oli perustettu *kuuromykkäin yhdistyksiä* Suomen muutamain kaupunkien, joissa heitä enemmän asui. Sellaisia yhdistyksiä oli esim. Turussa (perustettu jo v. 1889), Helsingissä (v. 1895) sekä äskettäin perustettu Vaasassa. Näitten yhdistysten tarkoituksena oli liittää kuuromykät yhteen keskinäiseksi auttamiseksi sekä henkiseksi että aineellisessa suhteessa. Yhdistys hankki jäsenilleen henkisesti virkistäviä tilaisuuksia: puheita, esitelmiä, keskusteluja, oppikursseja, toverillista seurustelua j. n. e. Ja se koetti tuoda heille aineellista apua työttömyyden, sairauden, köyhyyden j. n. e. sattuessa. Se tahtoi kasvattaa jäseniään hyviin tapoihin sekä levittää heille sivistystä ja tietoja.

Eikö Tampereellakin voisi sellaista saada aikaan, eikö sinnekin saisi perustetuksi kuuromykkäinyhdistystä, onhan siellä riittävän monta heitä liittymään jäseniksi sellaiseen? Näin ajatteli yksityisesti kukin kotonaan. Ja tästä keskusteltiin yhteisestikin kun satuttiin yhtymään jonkun toverin ahtaaseen asuntoon pitkää, yksitoikkoista sunnuntai-iltaa viettämään. Yhteinen ja yleinen oli oman yhdistyksen kaipuu. Niinpä esim. Kuuromykkäin Lehden n:o 1:ssä v. 1898 luettiin pikku uutisissa seuraava palanen: »Kuuromykkäin yhdistyksen perustamisesta Tampereelle on pitkin syksyä (1897) kerrottu Tampereen sanomalehdissä, mutta ei kuitenkaan mitään yhdistystä ole sinne aikaansaatu, systä että ei kukaan taida tulkita kuuromykkäin ajatuksia kuuleville ihmisille.»

Oman yhdistyksen perustamisajatus asui siis Tampereen kuuromykkäin sydämissä, mutta kellään heistä ei ollut rohkeutta eikä ehkä kykyäkään ruveta sitä toteuttamaan. Eikä ollut heidän omaisissaankaan ja tuttavapiirissään sellaista henkilöä, joka olisi uhrautunut panemaan pystyyn tällaisen yhdistyksen.

Mutta marraskuussa v. 1898 luemme »Kuuromykkäin Lehdessä» seuraavan kirjoituksen:

Kuuromykkäinyhdistys Tampereelle.

Sunnuntaina Marrask. 13 p. oli Tampereen reaali-lyseoon kokoontunut Tampereen ja ympäristön kuuromykkiä yhdistystä perustamaan keskuuteensa.

Tampereen K. m. yhdistyksen jäsenet.

Vaasasta: »Tulevalle Tampereen veljesyhdistykselle lähettää sydämelliset terveiset Vaasan kuuromykkäinyhdistys.»

Helsingistä: »Helsingin kuuromykkäinyhdistys lähettää lämpimän onnentoivotuksen uudelle sisaryhdistykselle, lausuen toivomuksen, että sen työ kantaisi runsaita hedelmiä kuuromykkien hyväksi. Helsingin kuuromykkäinyhdistys.»

Turusta: »Viidennelle kuuromykkäinyhdistykselle Tampereella toivomme ahkeruutta ja edistystä kuuromykk. hyväksi. Jumalan rauha olkoon kansanne. Turun kuuromykkäinyhdistys.»

Tampereen kuuromykkäinyhdistyksen jäseniksi ovat ruvenneet seuraavat henkilöt: N:o 1 Evert Helin, puhuva, rakennusmestari, yhdistyksen puheenjohtaja. N:o 2 Karl Lehmus, puhuva, toimittaja, yhdis-

tyksen toimikunnan jäsen. N:o 3 Mikko Tallroth, puhuva, lyseolainen Vaasasta. N:o 4 Johan Sirén, puhuva. N:o 5 Albert Tallroth, kuvanveistäjä Vaasasta. N:o 6 Gabriel Attila, yhdistyksen varapuheenjohtaja. N:o 7 Johan Hasselman, räätäli Helsingistä. N:o 8 Armas Eliander, nikkari, yhdistyksen rahastonhoitaja. N:o 9 Karl Ritala, rusthollari Kiihkasta. N:o 10 Josef Selkälä, työmies. N:o 11 Simola, työmies. N:o 12 Johan Grönholm, työmies. N:o 13 Oskari Louttu, vesitehtaan työmies. N:o 14 Anders Backman, suutari. N:o 15 Karl Ahlman, sepänoppilas, yhdistyksen toimikunnan jäsen. N:o 16 Juho Helin, puunleikkaaja, yhdistyksen sihteeri. N:o 17 Herman Leiman, suutari. N:o 18 Henrik Helin, suutarimestari. N:o 19 vaimo Maria Helin. N:o 20 Matilda Iisakintytär, neitsy. N:o 21 Fanny Sirén, neitsy. N:o 22 Paulina Johansson, neitsy. N:o 23 Alma Kytöniemi, neitsy. N:o 24 Elina Mattila, neitsy. N:o 25 Eva Ritala, neitsy. Kiihkasta. N:o 26 Helga Karlsson, neitsy, Salosta. N:o 27 Juho Anttila, työmies. N:o 28 Sina Anttila, vaimo. N:o 29 Johan Rosenvall, nikkari, Porista. N:o 30 Nikolai Lindholm suutari. N:o 31 Nestor Sipilä, talokas. N:o 32 Valdemar Kess, suutari, Vironmaalta. N:o 33 Maria Backman, vaimo. N:o 34 Johan Nyberg, työmies.

Ylläolevasta näkyy, että Tampereelle perustettiin kuuromykkäin yhdistys iloisin mielin ja valoisin toivein marraskuun 13 p. 1898. Siihen liittyi jo heti huomattava määrä jäseniä, joskin osa vierailta paikkakunnilta. Nähtävästi eivät kaikki Tampereella asuvat kuuromykkät syystä tahi toisesta piirtäneet nimeään uuden yhdistyksen jäsenluetteloon ainakaan heti.

Mies, joka näin rohkeasti alkuunpani yhdistyksen Tampereen kuuromykkäin keskuuteen, oli Vaasassa asuva, nuorena kuollut kuvanveistäjä *Albert Tallroth*, itekin kuuromykkä, jonka nimi lähtemättömästi on piirretty maamme kuuromykkäin sivistysrientojen historiaan.

Merkillistä on, että tämän äsken perustetun yhdistyksen elämä näkyy sammuneen heti alkuunsa. Ei ole jäänyt mitään pöytäkirjaa tahi muistinaanoa yhdistyksen toimista. Yhdistys nukkui heti toistaiseksi.

Silläaika kun Tampereen k. m. yhdistys nukkui oli kuitenkin yhdistysaate toisilla paikkakunnilla pysynyt vireillä. Siellä täällä, missä monilukuisemmin kuuromykkiä samalla paikkakunnalla asui, suunniteltiin yhdistyksen perustamista. Mutta kaikkialla ilmestyi vaikeuksia niitten tielle. Näytti olevan vaikeaa, jopa mahdotontakin saada omin voimin yhdistystä syntymään. Sääntöjen laatiminen ja vahvistuttaminen, varojen hank-

Aluksi taiteilija A. Tallroth, Vaasasta, lyhykäisesti teki selkoa Helsingin, Turun ja Vaasan kuuromykkäiyhdistysten vaikutuksesta ja toiminnasta viime vuosina. Itse ollen mainittujen yhdistysten jäsen, on hän huomannut, mikä siunaus ja hyöty näistä yhdistyksistä on ollut kuuromykkille. Puhuja piti tällaisen yhdistyksen tarpeellisuena Tampereellakin. Tarkoitus olisi lähemmän tarpeiden aikaansaaminen kuuromykkien kesken. Myös tulisi yhdistyksen hyvillä esimerkeillä, ahkeruudella, järjestyksellä, säästäväisyydellä ja siistillä, mallikelpoisella käytöksellä totuttaa kuuromykkiä, mikäli mahdollista, täyttämään velvollisuuksiansa yhteiskuntaa ja toisiansa kohtaan. Hra T. huomautti, mitenkä nuoret kuuromykkät varsinkin ovat vaarassa joutua puhuvain viekoteltaviksi s. o. teille, jotka siveellisessä suhteessa eivät ole hyväksyttäviä. Yhdistyksen vanhempia jäseniä puhuja piti velvollisina ohjaamaan kokemattomampia oikeille urille ja opettamaan heille hyviä tapoja. Työkykyisten kuuromykkien olisi autettava samanosaisia veljiään ja sisariaan, jotka vanhuus ja heikkous on kykenemättömiksi työhön tehnyt. Kokouksia pitäisi yhdistys aina määräjän kuluttua ja keskusteltaisiin kokouksissa kuuromykkäin toiminnasta ja pyrinnoista. Hra T:n mielestä voisi yhdistys toimia Vaasan kuuromykkäiyhdistyksen haarasatona ja sen sääntöjä noudattaen, jott'ei uutta sääntöehdotusta olisi tarvis laatia. Vaasan yhdistyksen säännöt ovat vielä saamassa asianomaisen kuvernöörin viraston vahvistusta.

Hra Tallrothin esitys yksimielisesti hyväksyttiin ja valittiin johtokuntaan rakennusmestari Evert Helin (Talvia) puheenjohtajana, työnjohtaja Kaapo Attila varapuheenjohtajana, puunleikkaaja Juho Helin (Talvia) sihteerinä, puuseppä A. Eliander (Vilkki) rahastonhoitajana, toimittaja Kalle Lehmus ja seppä Kaarlo Ahlman (Aulanko).

Jäseniksi kirjoitautui 35 henkilöä, joista 31 kuuromykkiä.

Hra Tallrothin puhuttua soiton ja laulun merkityksestä kuuromykkille sekä laulettua kokoukselle »Isänmaan vireen» ja »Maamme», kiittivät räätäli Juho Hasselman ja työnj. Kaapo Attila lämpimästi hra Tallrothia hänen innokkaasta toiminnastaan kuuromykkäin hyväksi.

Kokoukselle saapui onnittelusähkösanomina Porista, Vaasan ja Helsingin kuuromykkäiyhdistyksiltä ja hra Fritz Hirnilä Turusta.

Porista: »Onnea ja menestystä alkavalle toimellenne Porin kuuromykkiltä.»

kiminen, yhdistystyön järjestäminen y. m. vaativat enemmän tietoa, taitoa ja kokemusta kuin mitä meidän kuuromykillämme yleensä siihen aikaan oli. Ainoastaan aniharvoja kuulevia oli heitä näissä pyrynnöissä auttamassa.

Nämä vaikeudet huomattiin maamme pääkaupungissa, jonka monilukuisilla kuuromykillä jo oli yhdistys, ja jossa asui kuuromykkiä lähelläolevia sivistyneitä, kykeneviä ja heidän parastaan tarkoitavia henkilöitä. Helsingissä asui esim. itse maamme aistivalliskoulujen tarkastaja, maisteri *Walter Forsius*. Siellä asui kaksi kuuromyökkäpiireissä hyvin tunnettua henkilöä: toimittaja *Julius Hirn* ja ylioppilas neiti *Elma Eklund* (nyk. rouva Ignatius). Molemmat olivat he kuuromyökkävanhempain lapsia ja olivat siis perineet vanhemmiltaan rakkauden kovaosaisiin kuuromykkiiin sekä taidon puhua kuuromykkäin kanssa (viittomakielen). Molemmat nämä henkilöt tunsivat aivan kuin syntyperälään läheisesi kuuluvansa kuuromykkiiin. Helsingissä asui myös valio-neuvoksetar, kirjailija *Julia Stadius*, joka kuuromykkäpoikansa kautta oli tullut läheisiin kosketuksiin kuuromykkäin kanssa. Ja Helsingissä asui myös nuori, etevä kuuro *John Sundberg*. Hän oli vasta äsken lopettanut koulunkäyntinsä Tukholmassa ja nuoruuden innolla sekä sydämen rakkaudella liittynyt kuuromykkäin riveihin sekä vihkinyt elämänsä kohtalotoveriensä auttamiseksi. Nämä henkilöt sekä heihin liittynyt joukko pääkaupungin vanhempia, kyvykkäämpiä kuuromykkiä perustivat v. 1905 koko maata käsittävän yleisen »Suomen kuuromykkäin Liiton» herättämään ja ylläpitämään kuuromykkäin piireissä henkisiä harrastuksia, tukemaan heitä henkisesti ja aineellisestikin. Liiton ohjelmaan kuului m. m. haaraosastojen perustaminen seuduille, missä riittävän monta kuuromykkää asuu lähellä toisiaan. Liittöön yhtyiikin heti haaraosastoina jo siihen asti perustetut yhdistykset, ja uusia ryhdyttiin perustamaan. Liiton asiamiehen, hra J. Sundbergin, toimeksi jäi m. m. Tampereen nukkuvan kuuromykkäinyhdistyksen henkin herättäminen. Sitä varten saapuikin hän Tampereelle toukokuun 25 p:nä 1907. Mainitun päivän illalla pidettiin k. m. kokous »*Helinin talossa*», joka sittemmin läpi vuosien tarpeen vaatiessa on ollut Tampereen kuuromykkäin yhdistyksen kokouspaikkana. Kokoukseen oli saapunut 18 k. m. Kokouksen sihteerinä toimi rakennusmestari *Evert Talvia*, kuuleva.

Herra Sundbergin kehoitukset yhdistyksen uudestaan henkinherättämiseksi saavuttivat yleisen hyväksymisen. Olipa asiaa tavallaan omin voimin hiljaisuudessa valmisteltukin ennen tätä tilaisuutta. Sillä kokouksessa ilmoitettiin, että Tampereen kuuromykkäin puolesta oli jo aikaisemmin kevään kuluessa lähetetty kaupungin valtuustolle anomus saada Anniskelu O. Y:n voittovaroista 300 mk. oman yhdistyksen perustamista ja sen toiminnan aloittamista varten. Tämän anomuksen teki eräs kuuromykkäin valitsema toimikunta, johon kuuluivat neidit *Siiri Talvia* ja *Alma Tervonen* sekä *Akseli Sivula*, *Iivari Pellomäki* ja *Evert Talvia*. — Hiljaista toimintaa oli siis jo olemassa. Nukukista heräävä hieroskeli pois unta silmistään uuden päivän sarastaessa.

Herra J. Sundbergin käynnin johdosta päätettiin lopullisesti todenteolla herättää henkiin Tampereen k. m. yhdistys. Asian perille vieminen sekä Valtuuston vastauksen odottaminen jätettiin yllämainitun toimikunnan tehtäväksi.

Kesän kuluksa saapui Valtuustolta myönteinen vastaus. Yhdistyksellä oli siis 300 mk. käytettäväänään perustamistarpeisiinsa. Syyskuun 8 p:nä 1907 pidettiin voinen k. m. kokous Helinin talossa. Läsnä oli 20 k. m. Kokoukseen oli Suomen Kuuromykkäin Liiton keskuhallitus lähettänyt tilapäisen matka-asiamiehensä, opettaja *Eelis Vilkin*, joka johti kokouksen menoa. Yksimielisesti päätettiin tässä tilaisuudessa alkaa k. m. yhdistyksen toiminta uudelleen sekä samalla liittyä haaraosastona Suomen Kuuromykkäin Liittoon. Sääntöehdotuksen hankkiminen jätettiin ennenmainitun väliaikaisen

Alb. Tallroth.

toimikunnan tehtäväksi. Sen lisäksi päätettiin vuokrata yhdistykselle oma, pieni huone Helinin talon kivijalkakerroksesta Kyttälänkadun n:o 8:ssa, vuosivuokralla 120 mk. Tähän huoneeseen sijoittui yhdistys marraskuun 1 p:nä 1907. Valtuuston myöntämällä varoilla ostettiin sinne pöytä, lamppu, teenkeittoastiat, polttopuita y. m. tarpeita. Rukoushuoneesta saatiin lainaksi 4 penkkiä. Huoneen puhdistamisesta huolehtivat yhdistyksen naisjäsenet.

Kuuromykkäinyhdistyksen kokouksessa helmik. 2 p:nä v. 1908 hyväksyttiin uusi sääntöehdotus, jonka olivat laatineet herrat J. Hirn ja J. Sundberg Helsingissä. Sääntöille vahvistusta hakemaan K. m. Liiton keskushallitukselta valittiin neiti *Siiri Talvia*. Pian saatiinkin sääntöille vahvistus ja yhdistys saattoi alkaa virallisen toimintansa. Väliaikaisen toimikunnan tehtävät päättyivät yhdistyksen ensimmäisessä vuosikokouksessa huhtikuun 20 p:nä v. 1908. Tällöin valittiin yhdistykselle vakina-nainen johtokunta ja virkailijat. Yhdistyksen puheenjohtajaksi ja sihteeriksi valittiin rakennusmestari *Evert Talvia*, rahastonhoitajaksi sisarensa, neiti *Siiri Talvia*, johtokunnan muiksi jäseniksi herrat *A. Sivula*, *Otto Toukola* ja neiti *Ida Viljavuo*. Perustamispuuhat onnellisesti sivuutettuaan saattoi yhdistys nyt alkaa toimintansa.

(Jatk.)

Tappakaa pahat syöpäläiset koditanne!

(Terveydenhoitolehden mukaan.)

Monissa kodeissa maalla ja kaupungissa on pahoja syöpäläisiä, jotka purevat ihmisiä yöllä ja päivällä. Tuvassa, keittiössä, uunin ja seinän raoissa, sängyssä ja vaatekaapeissa y. m. asuu torakoita, luteita, kirppuja ja täitä. Syöpäläisiä ei ole puhtaissa paikoissa. Ne asuvat vain sellaisissa kodeissa, missä rakastetaan likaa ja epäjärjestystä. Torakat saavat ravintoa ruuan jätteistä, likaisista vaatteista ja uunilla kuivavista tallukoista, saappaista ja kengistä. Ne saavat juotavaa syljistä likaisella lattialla, kaljatuopista tuvan pöydällä sekä kosteista pesuräteistä keittiön nurkissa. Torakat asuvat mielellään ahtaissa huoneissa, missä ruoka keitetään kamarinuunissa, missä mätät puut kuivataan uunin murkassa ja missä mätät lapsenrätit riippuvat nuorilla

ja nauiloilla. Mutta kyllä torakat voivat asua muuallakin.

Erään kaupungin hienossa kahvilassa juoksi torakoita tarjoilupöydillä, joitten vieressä joukko viittailevia kuuromykkäiä istui. (Sattuikohan torakka olemaan kerma-astiassakin?) Joskus juoksee torakka tahi lude hotellin matkustajahuoneen puhtaalla sängyllä! Joskus löydetään torakka puurolautaselta kansankeittäessä. —

Jokainen tuntee, miten ilkeitä, inhoittavia ja rumia eläimiä torakat ovat, samoin kuin lutikat, kirput ja täitkin. Hävettää kun ajattelemme kuinka moni Suomen koti on syöpäläisten vallassa! Taitaa olla monta kuuromykkäinkin asuntoa sellaista, joissa torakka, lude, kirppu ja täi hyvin menestyvät.

Täytyy nyt ruveta ahkerasti sotimaan syöpäläisiä vastaan. Siinä sodassa tarvitaan kuulevia ja kuuroja, naisia, miehiä jopa lapsiakin. Pois syöpäläiset kodeista!

Tässä muutamia neuvoja syöpäläisten tappajille.

Monessa paikassa tapetaan torakoita kylvämällä viheriää myrkyä («Keisarin vihreää») seinän rakoihin, uunin päälle y.m., missä torakat asuskelevat. Kun ne syövät myrkyä niin ne kuolevat. Mutta vihreä myrky on vaarallista kodin asujamille. Helposti tippuu myrkyä maittoon, kahviin ja muihin ruokiin, mitä lapset ja aikaihmiset syövät. Myrky voi siis tappaa ihmisiäkin. Sentähden on parempi tappaa torakoita toisilla tavoin eikä vihreällä myrkyllä.

Torakka kuolee parhaiten *kylmään, nälkään ja janoon*. Talvella voi jättää huoneet «kylmilteen» muutamiksi päiviksi. Silloin torakat kuolevat varmasti. Nälkään kuolee torakka jos ruoka-aineet talossa pidetään niin tarkoin, ettei torakoille jää murenettakaan syötäväksi. Tämä on vaikeaa. Torakka voi «paastotakin» jos tarvitaan. Paras on tappaa se janoon. Korjaa pois tarkoin joka hetki vesi, kosteat vaatteet, märät pesurievut j.n.e. taloudesta! Koeta noin menetellä pitkä aika. Elä anna torakoille juotavaa, silloin ne häviävät janoon. Kastele joku riepu kalansuolaveteen ja jätä se yöksi pöydälle tahi lattialle. Torakka imee mielellään suolavettä. Mutta siitä suolaisesta sen jano vain kasvaa ja kun se ei saa mistään vettä, niin kuolema tulee pian. Tahi ota lasinen astia, esim. juomalasi, sivele sen suu sisäpuolelta noin 1 cm. korkealta ympäriinsä jollakin öljyllä (ruokaöljy, puuöljy on sopiva). Pane lasin pohjalle sisään jotain makeaa ruokaa, jota torakka tulee syömään. Jätä lasi, tahi monet lasit, huoneen pöydälle yöksi. Nyt tulevat torakat syömään ruokaa lasin pohjalta ja putoavat kaikki sinne. Mutta ne eivät pääse lasista pois kun niiden jalat eivät pysy öljyisessä lasinreunassa kiinni. Aamulla löydät laseista paljon torakoita, jotka voit tappaa.

Torakan myrkkynä voi myös käyttää hienoa boraksia sokerijauhon kanssa. Sitä saa ostaa apteekista ja rohdoskaupoista. Torakka kuolee siitä, mutta se ei ole vaarallista ihmisille. — Noita keinoja käyttämällä voi kotinsa puhdistaa torakoista. Koettakaapa!

Luteita on paljon vaikeampi hävittää kuin torakoita. Ne tekevät pesiään niin moniin paikkoihin, ettei osaa aavistaakaan. Tavallisimminkin asuvat ne sängyissä, seinissä, seinäpaperissa y.m. Seinäpaperista eivät ne häviä muutoin kuin siten, että paperit revitään pois. Seinän raoista häviävät ne vain siten, että toimeenpannaan huoneessa *tulikivi-kärytys*. Se tehdään näin. Huoneesta tukitaan kiinni pumpulilla ja liimapaperilla tarkoin kaikki aukot, reiät ja raot, joista ilma pääsee ulos ja sisään. Ikkunat, uuninpellit ja ovet suljetaan, niin ettei ilma pääse vaihtumaan eikä heikentämään tulikiven käryä. Lattialle pannaan pata tiilikivistä tehdylle jalustalle, tahi pannaan pata uuniin. Pataan pannaan tulikiveä, jota ostetaan apteekista tahi rohdoskaupasta. Tulikiven kanssa pannaan pataan tulikuuma kivi. Huoneen ovi suljetaan ja pidetään suljettuna pari, kolme päivää. Tulikivestä leviää niin ankara käry eli haju, että luteet siitä kuolevat.

Toinen keino. Luteet lakaistaan pois väkevään lysooliveteen kastetulla harjalla tahi rätkillä. Luteitten pesäpaikat pestään *ammoniakilla* tahi väkevällä *lysoolivedellä*. Vielä lisäksi voi noita paikkoja voidella *omaliini-liuoksella*. — Luteet eivät kuole pian. Niitä vastaan täytyy sotia kauan ja väsymättä. Viikko viikon perästä on niiden pesä esittävä ja hävitettävä noilla neuvotuilla keinoilla. Jos täytyy repiä pois vanhat seinäpaperit huoneista ja panna uudet paperit, niin pitää liisteriin seikoittaa *kolokvinttia*, *booraksia* tahi alunaa. (Kaikkia noita aineita saa rohdoskaupoista ja apteekkeista).

Kirppuja ja *täitä* täytyy hävittää tappamalla ja ankaralla puhtaudella. Lattiat ovat pestävät ja pyyhittävät usein, ei vain kerran viikossa, lipeäkiivivedellä. Pitää usein kylpeä saunassa ja muuttaa usein puhtaata vaatteet päälle. Saunan löyly, saippua ja vesi, sekä huolellinen peseminen hävittää niitä. Sänky- ja pitovaatteita pitää usein piiskata ulkona tahi kuumentaa saunanlöylyssä, niin että elukat niistä kuolevat.

Sairaista, vanhuksista ja lapsista häviävät tait n.s. harmaalla salvalla.

Kuuromykkäin Lehti. Oletteko jo tilannut Kuuromykkäin lehden vuodeksi 1924? Tilatkaa se pian. Tämä tammikuun numero lähetetään vielä kaikille viime vuoden tilaajillekin. Mutta seuraava numero ei tule enää muille kuin niille, jotka ovat tilanneet v. 1924. Tilaushinta on 10 mk. Kiiruhtakaa!

URHEILUOSASTO

K. U. L:n Uudenvuoden kokous.

Vastoin tavallisuutta vallitsi K. U. L:n talvikokouksessa jonkinlainen painostava mieliala. Asiat, niin tärkeitä kuin ne olivatkin, tulivat hatarasti ja harkitsematta käsiteltyä. J

Arveluni viime pääsiäiskokouksesta piti paikkansa: Vetzell oli poisaa ja asiat penkin alla! Siinä lyhyesti tämän kokouksen läpileikkaus. Tuntui tosiaan jonkun verran oudolta kun ei häntä ollut saapuvilla. Karilas taasen oli pakoitettu puheenjohtajan ominaisuudessaan pysymään mahdollisimman tasapuolisenä ja kaikki muut olivat keskustelun ohjaamisessa ja juonen kehittämissä oppipoikia V:n rinnalla.

Heti kokouksen alussa tuli näkyviin, että siinä tulevat asiat käsiteltyiksi enemmän silmällä pitäen yksityistä etua, kuin liiton. Ja sivuttaa ei sovi myös sitä kyläläkin luvallista, vaikka ei miehekästä tapaa, että jokin seura saa nimellisesti oikeutettuna vain yhteen edustajaan, esiintyä kokouksessa kahdella, sen varjolla, että toinen sivullisena asiantuntijana on oikeutettu ottamaan osaa keskusteluihin. Ja sitten vielä yksi seikka eräiden Liittonuovoston jäsenten huomioon: Miksi aina pitää vetää esille poliittikkaa urheiluasioissa ja mennä siinä vielä niin äärimmäisiin pikkumaisuksiin, kuin oli m. m. äänestyspakko kunniajäseneksi kutsumis kysymyksessä? Tosiaan: suomalaisilta miehiltä ei odotaisi tuollaista!

Itse päätökset lyhyesti seuraavassa.

Kysymys yhteistoiminnan aikaansaamisesta K. U. L:n ja S. V. U. L:n välille siirrettiin toistaiseksi. Urheilulehti päätettiin perustaa K. U. L:n jäsenseuroille jaettavaksi, 1 kpl. seuraa kohti. Tämä kysymys sai nyt viimeinkin toivoitun päätöksen ja toivottavasti se on alku oikealle K. m. urheilulehdelle. 3 uutta ennätystä hyväksyttiin K. U. L:n ennätysluetteloon. Karsintakilpailut Norjan matkaa varten päätettiin tarjota Tampereen Kuuromykkä-Urheilijain järjestettäväksi, jos he katsovat voivansa ne järjestää. Marika-apurahkan tasauksen johdosta eri seurain välillä, oli Kymninaakson lähetetty oikein kirjallinen protesti, jossa koetettiin selittää Mikkelissä kesällä tehdyn päätöksen varjopuolet. Runsaasti huumoriakin viljeltyä saatiin päätös „reformeerattua” sellaiseksi, että seurain varoista otetaan tilikertomuksien perusteella määrätty prosentti riippuen siitä, kuinka paljon matkakassa kaippaa täytettää Apuraha-anomus Valtioneuvostolta oli ainoa asia, jossa oltiin yksimielisiä. 20,000:— päätti kokous anoa k. m. urheilijain osanottoa varten ulkomaisiin k. m. kilpailuihin ja samassa yhteydessä hyväksyttiin puheenjohtaja Karilaan ilmoitus että hän oli tehnyt Parisin k. m. Olympialaisiin ehdollisen ennakkoilmoituksen kahden suomalaisen k. m. urheilijain lähettämistä sinne. Tämän vuoden hihtomestaruuskilpailut annettiin Kymninaakson „Tähden” järjestettäväksi.

K. U. L:n ensimmäiseksi kunniajäseneksi päätti Liittonuovosto kutsua professori Ivar Vilksmanin osoitukseksi siitä että kuuromykkäkin ymmärtävät hänen uranuattajatyönsä arvon ja merkityksen kansamme fyysisillisen kunnon kohottamisessa, mistä myös kuuromykkäät ovat tulleet osalliseksi. Lisäksi oli pari pienempää, vähemmän tärkeätä asiaa, ja lopuksi käytiin kilvan kahvikullan kimppeun.

Illalla oli K. U. L:n illanvietto K. m. yhdistyksessä. Puheineen ja taikatemppeineen, näytelmäkappaleineen ja leikkeineen se onnistui erinomaisesti. Unohtaa ei sovi myöskään ohjelman lopussa esitettyä kuvaelmaa: „Trondheimin kisain avaus”. Hupainen uutuuus oli ennustuspyytä, jonka ääressä sai markalla hieman kohottaa esi-rippua tulevaisuuden edestä.

Juhlat olivat jälleen hyvänä todistuksena H:gin kuuromykkäin ainutlaatuisesta kyvystä juhlain järjestämisessä. Tuula.

— Kymninaakson Kuuromykkäin V. ja U.-seura „Tähti” järjestää K. U. L:n luvalla mestaruushihtokilpailut 3, 10 ja 20 km matkoilla Kotkassa ensi maaliskuun 2 p:nä. Kutsukirjelmät lähetetään liiton alaisille seuroille. Tiedusteluihin vastaa Emil Mattila, os. Kotka Tiutinen.

Tietoja kotimaasta.

Kuolleita. Tammikuun 4 p. kuoli Hausjärvellä keuhkokuumeeseen k. m. neiti *Fanny Manner*. Hän oli syntynyt 2/18 1897 ja käynyt Turun k. m. puhekoulun. Hän toimi kotonaan taloustöissä koulusta päästyään. Hänet haudattiin Hausjärven hautausmaahan t. k. 13 p:nä.

— Lovisan kunnalliskodissa kuoli marrask. 4 p:nä kuuromykkä vanhus neiti *Lotta Lindfors* 77 1/2 vuoden vanhana. Vainaja oli aikoinaan käynyt Porvoon vanhan k. m. koulun ja asui koko elinaikansa Loviisassa elättäen itseään kättensä töillä.

— Viipurista ilmoitetaan, että k. m. *Juho Juvonen* on kuollut jo viime maaliskuussa n. 60 v. vanhana. Hän kävi luultavasti Turun k. m. koulun, oli ammatiltaan metallityöntekijä ja muutteli usein eri tehdasteuille asuen milloin Viipurissa milloin Kotkassa, Helsingissä j. n. e. Viime aikoina lienee hän ollut Vahvialan kunnalliskodissa.

— Vihdissä kuoli tammik. 7 p:nä k. m. ompelijatar *Mimmi Hellman* liki 60 vuoden vanhana. Vainaja oli käynyt k. m. koulua Turussa ja asui koko ikänsä Vihdissä ollen ahkera ja taitava ompelijatar. Hän oli ymmärtäväinen ja ajattelevainen kuuromykkä, vilkasluonteinen ja reipas loppuun asti.

Tavanmukaisen joulujuhlansa piti Vaasan Kuuromykkäin yhdistys jouluk. 30 p. Juhla alettiin rukouksella ja hartauspuheella, jonka piti pastori Nyman. Hra J. Leino viittoi joulurunon ja N. Söyrinki kertomuksen.

Päänumerona ohjelmassa oli hauska ja opettavainen esitelmä, jonka piti neiti Elli Levön. Hän kertoi matkasta, jonka hän viime kesänä teki yhdessä isänsä, veljensä ja sisarensa kanssa Sveitsiin ja Italiaan. Heijastuskoneella näytti neiti Levön tältä matkalta suuren joukon kauniita kuvia. Saatiin nähdä ihania maisemia Alpeilta, Vierwaldstädter-järveltä, Venetsiasta, Genuasta, Milanosta. Roomasta y. m. Kahvitarjoilua oli tietenkin juhlassa myös ilmestyipä sitten joulukuusen valaisemaan saliin myös hauska joulupukki pienen tontun kanssa ja jakoi kaikille läsnäoleville omenia, karamelleja ja muita joululahjoja. Lopulta muisteltiin hätäkärsiviä Saksanmaan kuuromykkä ja koottiin heille avustusta, jota saatiin yhteensä 110 mk. Oli jo myöhä iltä, kun tästä hauskasta juhlasta kiitollisin mielin erottiin.

Jouluatonon viefto. Turun Kuuromykkäin auttaja-yhdistyksen toimesta olivat Turun kodittomat ja köyhät kuuromykkäät kutsutut kuuromykkäin huoneustoon illanviettoon jouluattona. Kutsua olikin noudattanut yli 40 henkilöä. Huoneuston salia kaunisti joulukuusi koristeinen ja palavine kynttilöineen. Illan ohjelmassa oli joulupuheita, joita pitivät op. J. K. Palomaa sekä hrat E. Savi-saari, B. Kaski ja Hellä, kertomuksia ja runojen esitystä. Sitäpaitsi tarjottiin kaikille kahvit vehnäleipineen, jotka eräs kuuromykkäinen ystävä oli lahjoittanut, ja voileipiä sekä joulupuuroa. Tämä kuuromykkäin mielihämmittävä juhla lopetettiin rukouksella. Tyytyväisinä kuuromykkäät sieltä hajaantuivatkin asuntoihinsa.

Uudenvuoden aattojuhlaa viettivät Turun kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet joulukuun viimeisen päivänä. Juhla alkoi klo 6 i. p. ja oli sinne kokoontunut runsaasti väkeä. Illan ohjelma oli varsin rikassisältöinen. Siinä oli tervehdyspuhe, joulukertomus, kertomus, pilapuhe, näy-

telemäkappale, joulukon tulo, huviposti, leikkiä ja kuva-elma. Vanhan ja uudenvuoden vaihtuessa yöllä klo 12 toivottivat kaikki toinen toisilleen onnellista uutta vuotta ja menivät sitten iloisina koteihinsa.

Vaasan Kuuromyökkäin Yhdistys piti myyjäiset 8 p. jouluk. Silloin myötiin monenlaisia käsitöitä, leikkikaluja y.m. tavaroita, joita yhdistyksen ompeluseurassa oli valmis tettu. Tavarat menivät hyvin kaupaksi. Myyjäisistä saatiin voittoa yhteensä 1741 mk 75 p joka on hyvä tulos Vaasan oloihin nähden.

Tilatkaa Kuuromyökkäin Lehti v. 1924!

Kuuromyökkäin oma lehti ilmestyy taas ensi vuonna 1924 samankokoisena ja samaan suuntaan toimitettuna kuin tähänkin asti. Se sisältää opettavia, hyödyllisiä ja huvittavia kirjoituksia Suomen kuuromyökkäin ja heidän ystäväinsä luettaviksi. Siihen painetaan uutisia ja tietoja koti- ja

ulkomaankin kuuromyökkäin elämästä ja harrastuksista. Myöskin hankitaan siihen kuvia varojen mukaan. Lehdessä on erikoinen *urheiluosasto*, jota hra E. Karilas hoitaa.

Jokaisen kuuromyökkäin on tilattava oma lehtensä ja levitettävä sitä myös kuulevain sukulaistensa ja tuttavainsa keskuuteen!

Kuuromyökkäin Lehti ilmestyy kerran kuussa 8-sivuisena. — Tilaushinta on entinen, 10 mk. vuodessa. K. m. koulujen oppilaat saavat lehden 5 markalla kun tilaus tehdään yhdessä jonkun opettajan kautta.

Lehteä voi tilata kaikissa postitoimistoissa maalla ja kaupungeissa tahi suoraan toimistosta osoitteella: *Kuuromyökkäin Lehti, Helsinki, Johanneksentie 4.*

Puolenvuoden tilauksia ei oteta vastaan! Tilatkaa lehti ajoissa joulukuussa! *Huugo Nyberg.*

Onnellista uutta vuotta 1924

toivottavat:

Helsingistä: John Sundberg, Marina Januschkovsky, L. L. Mikkola, Vilho Salovaara, Emilia From, Kaarlo Mikkola, S. Vuokko, Jussi Luomajoki, Axel Norstedt, Ilo Kangasniemi, Jarl Hällberg, T. Runonen, K. Satama, J. F. Talvia, Helmi ja Huugo Nyberg, Aina Blomqvist, Anton ja Olga Gustafson, Väinö Pettersson, Sofia Andersson, Anna Joutsen, Wera Koroleff, Alma Lindroos, J. Enroos, F. Lindholm, Wetzellin perhe ja Månsson'in perhe. *Turusta:* Rakel ja E. Savisaari, Hilda Kauppinen ja Miina Kyllönen.

Emma ja Hulda Svahnström Nauvo; Tekla Väänänen Tölvä; Miina ja Emil Kaunisto, Hollola; Olga Väätänen, Enso; Ebba Tuisku, Imatra; Olga Sipilä sekä Laina ja Vilho Malmi Virolahti; Impi Haaparanta, Kuortane; August Grönroos, Kirkkonummi; Erik, Martti, Katri, Olga

ja Saara Iso-Eittala Kodisjoki; Akseli Kuneinen, Mietoinen; Klaara ja Sulo Tyyniaho, Oulu; Anna Puttila, Iitti; Hanna Pakkala Himanka; Kaisu Hautanen Perälän as.; Aino Roukkio, Vampula; Yrjö Lintula, Aarne Torkkola, Niilo Erkkilä ja Fanny Lintula Oulaisista; Marita Kärkäinen, Kiuruvesi; Edt Jakobsson, Sanfrid Knutar sekä Kaarlo Koskela perheineen Kokkolasta; Lyyli ja Vilho Laitainen, Lappeenranta; Sävele Angervo, Naantali; Eeva Mielonen, Savonlinna; Anna Kokkonen, ja Augusta Räisänen, Iisalmi; Arvo Kuivamäki, Jaakko Leppälä, Juho Alajokipii ja Asser Haapaniemi, Jalasjärveltä; Yrjö Forss, Lokalahti; Hulda Hänninen, Pyhäntä; Yrjö Kuusela, Hyvinkää; Jaakko Ukkola, Haukipudas; Matti Lahti, Ilmajoki; Helmi Hakko, Laihia; Aino Maunu ja Iida M Hakala, Virrat ja Eelin Ojaniemi, Peräseinäjoki.

ILMOITUS.

Valmistan hyviksi ja kestäviksi tunnettuja puisia uurreastioita. Töitäni on palkittu maamiesseuran näyttelyssä viime syksynä. Pyytäkää tekemään luoksenne. TYÖ ON HALPA!

Osoite: *Vilho Kujala*, Kauhajoki kk.

Ompelijatar
Mimmi Hellman

synt. 4. 3. 1864, kuoli Vihdissä 7. 1. 1924.

Kaipauksella
Ida Lekman.

Uskollinen ja rakas puoliso, hyvä ja hellä äiti,

Rovastinna

Helena Luoma

o.s. Ingelius,

synt. 20. 12. 1853, nukkui rauhassa, uskossa Vapahtajaan 30. 1. 1924 joulua viettäessään Sippolan kappalaistalolla. Koulun ja laajan ystäväpiirin kanssa kaipaavat rakasta vainajaa lähinnä

Ernest Luoma, Kyllikki, Liisa ja Pauli Kangasvuo, Alma Luoma ja monivuotinen uskollinen palvelija Iida Rutanen.

Heikkoudessa kylvetään,
voimassa herätetään (1 Kor. 15: 42).